

ДОПОВНЕННЯ ДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ
про виконання рішення Рахункової палати від 24 вересня 2024 року № 42-2
“Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності на тему
“Державна фінансова підтримка бізнесу в умовах воєнного стану”

У межах моніторингу виконання рекомендацій, наданих у рішенні Рахункової палати від 24 вересня 2024 року № 42-2 до Звіту про результати аудиту ефективності на тему “Державна фінансова підтримка бізнесу в умовах воєнного стану”, Рахунковою палатою отримано інформацію від Антимонопольного комітету України (лист від 13.10.2025 № 500-29.1/01-11112е), Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України (лист від 24.12.2025 № 3102-07/90388-03) та Фонду розвитку підприємництва (далі – Фонд) (лист від 22.12.2025 № 2182/06).

За результатами оцінки цієї інформації Рахункова палата дійшла висновку: Антимонопольний комітет України продовжує виконання однієї рекомендації. На додаток до раніше наданої інформації повідомлено про надсилання 30.09.2025 до Кабінету Міністрів України нової редакції проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про державну допомогу суб’єктам господарювання” щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб’єктам господарювання” (zareestrovaniy u Verkhovniy Radi Ukraini 30.12.2025 (reestr. № 14345)).

Зазначений законопроект розроблений у зв’язку з відкликанням 17.07.2025 з порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев’ятого скликання проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про державну допомогу суб’єктам господарювання” щодо подання інформації про державну допомогу суб’єктам господарювання та відповідальності за порушення вимог законодавства про державну допомогу суб’єктам господарювання” (реєстр. № 12181 від 05.11.2024).

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України виконало дві з трьох наданих йому рекомендацій, триває виконання однієї рекомендації. Міністерство продовжує поглиблення аналізу даних щодо результатів реалізації державної програми “Доступні кредити 5–7–9 %” (далі – Програма) з метою формування обґрунтованих, релевантних та методологічно коректних підходів до оцінки її ефективності. Зазначена робота потребує комплексного аналізу взаємозв’язків між обсягами державної фінансової підтримки, наданої в межах Програми, та соціально-економічними ефектами її реалізації, зокрема впливу на збереження та створення робочих місць, фінансову стійкість суб’єктів підприємництва, підтримання економічної активності в регіонах тощо. Водночас встановлення чітких кореляцій між зазначеними показниками є суттєво ускладненим в умовах воєнного стану. Масштабні руйнування виробничої та логістичної інфраструктури, релокація підприємств,

втрата ринків збуту, міграція робочої сили та інші негативні фактори істотно впливають на фінансово-господарські показники суб'єктів бізнесу та спотворюють статистичні дані, що використовуються для оцінки результативності державних програм підтримки. У таких умовах прямий причинно-наслідковий зв'язок між наданою фінансовою підтримкою та економічними результатами діяльності підприємств не завжди є очевидним або однозначним. Додаткові методологічні складнощі пов'язані з тим, що Порядок надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 28 (далі – Порядок № 28), за період дії Програми неодноразово зазнавав змін, зокрема в частині цільових напрямів кредитування, умов участі суб'єктів підприємництва, інструментів підтримки та пріоритетів державної політики. Це потребує адаптації системи показників оцінки до різних етапів реалізації Програми та унеможливорює застосування уніфікованого підходу без урахування динаміки нормативного регулювання.

Фондом поінформовано про виконання однієї рекомендації. Зокрема, у 2025 році здійснено вибіркву перевірку кредитних справ суб'єктів підприємництва та наданих їм кредитів щодо відповідності критеріям та іншим умовам, визначеним Порядком № 28, у кількості 1 477 шт. та уповноважених банків у кількості 16 шт., згідно з затвердженим планом перевірок на 2025 рік.

Фондом також повідомлено, що виконання рекомендації щодо забезпечення впровадження Інформаційно-аналітичної системи для обліку, систематизації та уніфікації звітності щодо процесів надання державної підтримки та моніторингу уповноваженими банками цільового використання кредитних коштів здійснюється з урахуванням поетапної інституційної трансформації Фонду у Національну установу розвитку відповідно до Закону України від 08 жовтня 2025 року № 4622-IX “Про Національну установу розвитку”.

Цей Закон був розроблений за участі Міністерства фінансів України (у тому числі Проектного офісу реформ), Фонду, Німецького банку розвитку (KfW), консультантів Deloitte та узгоджений з Світовим банком і Європейським Союзом. Відповідно, його реалізація передбачає суттєву зміну функцій, операційної моделі, підходів до управління ризикам, внутрішнього контролю та звітності Фонду, що безпосередньо впливає на вимоги до інформаційно-аналітичних систем.

Розбудова та впровадження інформаційно-аналітичної системи потребують значних фінансових ресурсів, зумовлених масштабом інституційних змін, складністю IT-архітектури, необхідністю інтеграції з державними реєстрами та інформаційними системами уповноважених банків, а також дотримання вимог міжнародних партнерів щодо безпеки даних, контролю та аналітичної звітності.

Як наслідок проведеної роботи, досягнуто домовленостей щодо залучення донорської підтримки з боку Німецького банку розвитку (KfW) та Німецького

товариства міжнародного співробітництва (GIZ), які погодились підтримати реалізацію зазначеного проєкту.

Після початку фінансування в межах погодженої донорської підтримки будуть розпочаті процедури закупівель, передбачені для реалізації проєкту розбудови та впровадження інформаційно-аналітичної системи.

Водночас Фондом здійснюється підготовча робота, необхідна для оперативного старту закупівельних процедур одразу після отримання фінансування. Фактичний початок етапу закупівель та подальшої реалізації ІТ-рішення безпосередньо залежить від завершення процедур залучення та надання донорського фінансування.

Рахункова палата продовжує здійснювати моніторинг і аналіз стану виконання своїх рекомендацій та інформуватиме громадськість про результати їх реалізації.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

